KARIN AĞRISI

Prof.Dr.Ömer ŞENTÜRK
KOÜ Tıp Fak. Gastroenteroloji BD

Akut Karın Ağrısı: Acil Hekiminin İlk Yapması Gerekenler

- İlk değerlendirmeyi takiben muhtemel tanı(ları)nız neler?
- Hangi gerekçelerle bu tanı(ları) düşündünüz?
- Bunları nasıl kanıtlayabilirsiniz?
- Bu amaçla **neleri** istemelisiniz?
- Cerrahiye ihtiyacınız var mı?, **Ne zaman** konsültasyon isteyeceksiniz?

Akut Karın Ağrısı: Epidemiyoloji

- Acil servise başvuranların **%5-10**
- Bu hastaların **%14-40** cerrahiye ihtiyaç duyar
- Yanlış tanı sonrası mortalite **2.5 kat** artar (özellikle yaşlı)
- Yaklaşık 1/3'inde atipik başvuru

Akut Karın Ağrısı: Epidemiyoloji

50 yaş altı (6317 olgu), %		50 yaş üzeri (2406 olgu), %	
Nonspesifik karın ağrısı	39.5	Kolesistit	20.5
Apandisit	32.5	Nonspesifik karın ağrısı	15.7
Kolesistit	6.3	Apandisit	15.2
Obstruksiyon	2.5	Obstruksiyon	12.5
Pankreatit	1.6	Pankreatit	7.3
Divertiküler hastalık	<0.1	Divertiküler hastalık	5.5
Kanser	<0.1	Kanser	4.1
Herni	<0.1	Herni	3.1
Vasküler	<0.1	Vasküler	2.3

Telfer et al., 1988; Scand J Gastroenterol

Akut Karın Ağrısı: Tipleri

Akut Karın Ağrısı: Tipleri

Akut Karın Ağrısı: Visseral ağrı

- Solid organların kapsülünden veya içi boş organların duvarından kaynaklanır
- Gerilme, distansiyon veya aşırı kontraksiyonlarla stimule edilir
- Karakteristik olarak künt, ızdırap verici veya kramp tarzında ve çok **iyi lokalize edilemeyen** bir ağrıdır
- Genellikle orta hattadır
- Hassasiyet eşlik etmez

Akut Karın Ağrısı: Somatik ağrı

- Lokalize edilebilir
- Karakteristik olarak keskin ve şiddetlidir
- Paryetal peritonun hareketi ile ağrının şiddeti artar (öksürük, yürüme v.s.)
- Gerçek paryetal ağrı cerrahi gerektiren bir karın ağrısıdır

Akut Karın Ağrısı: Yansıyan ağrı

- Primer hasta organın lokalizasyonunun dışında bir alanda ağrının hissedilmesi
- Tutulan organ gibi aynı nörosegment tarafından innerve edilen alanda meydana gelir

- Subdiyafragmatik hastalık ~ omuz ağrısı
- Bilier trakt hastalıkları ~ sağ omuz ağrısı pain
- İnce barsak hastalıkları ~ sırt ağrısı

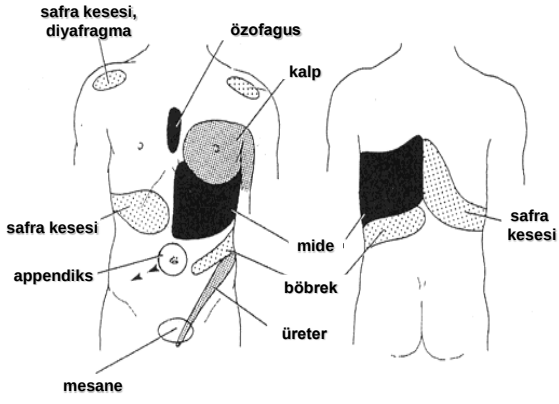

Akut Karın Ağrısı: Tipleri

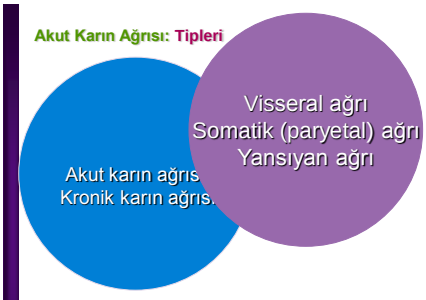

Akut Karın Ağrısı

- Akut apandisit
- Akut pankreatit
- Akut kolesistit
- Akut mezenter iskemi
- Gastroenterit
- Metabolik bozukluklar (örn;DKA, porfiria)
- Anevrizma rüptürü veya diseksiyon
- Barsak obstruksiyonu
- Divertikülit
- ...

Kronik Karın Ağrısı

- Kronik pankreatit
- Peptik ülser
- GÖRH
- Fonksiyonel dispepsi
- İBS
- Kr. gastroenterit
- Metabolik bozukluklar (örn;DKA, porfiria)
- Anevrizma rüptürü veya diseksiyon
- Barsak obstruksiyonu
- FMF?
- …

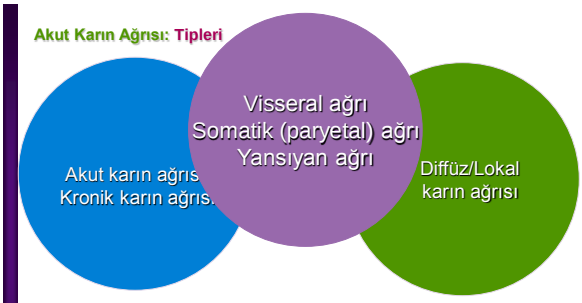

Diffüz Ağrı

- Peritonit
- Akut pankreatit
- Sickle cell kriz
- Mezenter iskemi
- Gastroenterit
- Metabolik bozukluklar (örn;DKA, porfiria)
- Anevrizma rüptürü veya diseksiyon
- Barsak obstruksiyonu
- Psikosomatik hastalıklar (örn;İBS)
- FMF

Emerg Med Clin North Am 1989; 7: 721-740

Emerg Med Clin North Am 1989; 7: 721-740

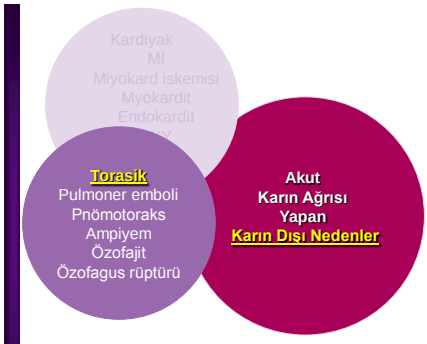

Emerg Med Clin North Am 1989; 7: 721-740

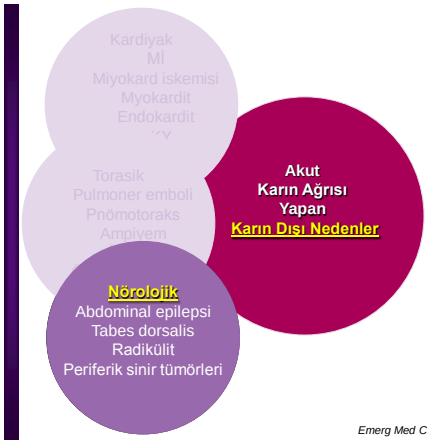

Emerg Med Clin North Am 1989; 7: 721-740

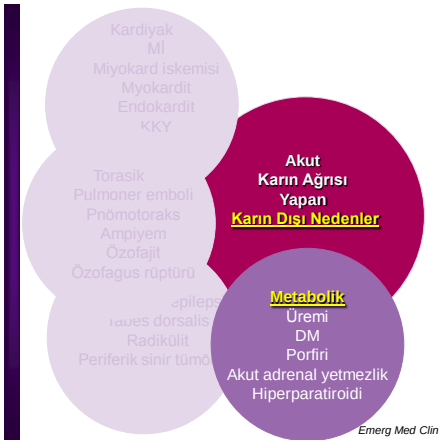

Emerg Med Clin North Am 1989; 7: 721-740

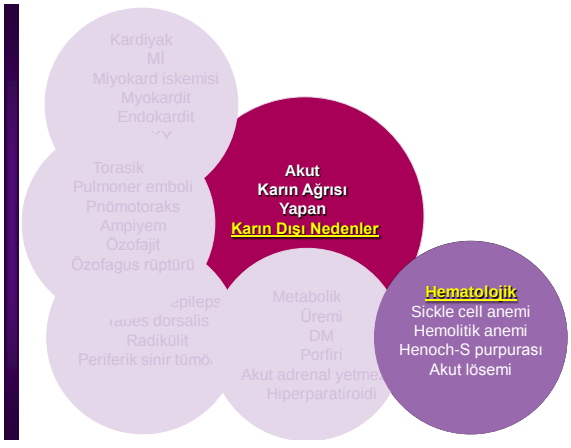

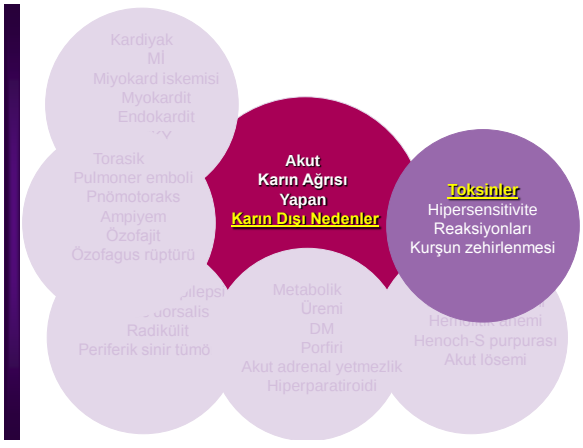

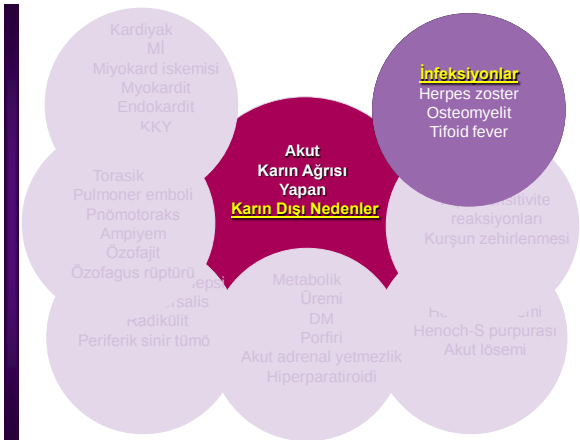

Karışık nedenler
FMF
Narkotik yoksunluğu
Sıcaklık çarpması
Psikiyatrik bozukluklar
Akut
Karın Ağrısı
Yapan
Karın Dısı Nedenler
Kardiyak
Mİ
Miyokard iskemisi
Myokardit
Endokardit
KKY
Torasik
Pulmoner emboli
Pnömotoraks
Ampiyem
Özofajit
Özofagus rüptürü
Radikülit
Periferik sinir tümö
Metabolik
Üremi
DM
Porfiri
Akut adrenal yetmezlik
Hiperparatiroidi
İnfeksiyonlar
Herpes zoster
Osteomyelit
Toksinler
Hipersensitivite
reaksiyonları
Kurşun zehirlenmesi
Akut lösemi